

PROGRAM POLAGANJA STRUČNOG ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA SLUŽBENOG VETERINARA

1) zaštita zdravlja životinja

Način zaštite zdravlja životinja, program obaveznih mjera zdravstvene zaštite, posebni programi zdravstvene zaštite, krizni planovi, opšte obavezne preventivne i druge mjere koje sprovodi držalac životinje, veterinarske organizacije i veterinarske službe, zarazne bolesti životinja, posebne preventivne mjere za zaštitu zaraznih bolesti životinja, postojanje sumnje na zaraznu bolest životinja, utvrđivanje zarazne bolesti životinja, mjere suzbijanja zaraznih bolesti životinja, zaraženo i ugroženo područje, opasnost od unošenja zarazne bolesti u Crnu Goru, usmrćivanje ili prinudno klanje, zaštita zdravlja životinja od drugih bolesti, praćenje zoonoza, uzročnika zoonoza i njihove otpornosti na antimikrobna sredstva, epidemiološko ispitivanje i izvještavanje o pojavi bolesti prenosivih hranom, kontrola salmonele i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koje se prenose hranom, zdravstveni status gazdinstva, područja i države, dozvola za okupljanje životinja, promet životinja za uzgoj ili proizvodnju, registracija gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju životinje radi stavljanja u promet, reproduktivni materijal, karantin u unutrašnjem prometu, veterinarski pregledi pošiljki, veterinarski pregledi na mjestu otpreme, izvoz, uvoz i tranzit pošiljki životinjskog porijekla, veterinarsko zdravstveni uslovi za uvoz, postupanje sa pošiljkama koja ne ispunjavaju uslove za promet, dezinfekcija prevoznih sredstava, službene kontrole, službena kontrola životinja prije i poslije klanja, pregledi na graničnom inspekcijском mjestu, karantin za uvezene životinje, uzorkovanje pošiljki pri uvozu, odbijanje pošiljke, postupanje graničnog službenog veterinaru pri odbijanju pošiljke životinja.

2) zaštita dobrobiti životinja

Briga o životinjama, zabranjeni postupci radi zaštite životinja, zaštita životinja pri obavljanju zdravstvene zaštite i zootehničkih zahvata, zabrana izvođenja zahvata na životinjama, zaštita životinja za proizvodnju pri držanju i uzgoju, zaštita životinja pri usmrćivanju i klanju, zaštita kućnih ljubimaca, zaštita životinja tokom prevoza, uslovi držanja životinja u zoološkim vrtovima, prihvatilištima, odnosno odgajalištima, zaštita životinja koje se koriste u eksperimentima.

3) registracija gazdinstava i identifikacija i registracija životinja

Identifikacija i registracija goveda, registar gazdinstva goveda, dokumenta za kretanje goveda, identifikacija ovaca i koza, prijava za kretanje ovaca i koza, identifikacija svinja, registar gazdinstva svinja, prijava za kretanje svinja, obaveze veterinarske ambulante, godišnji izvještaj i inspekcijски nadzor.

4) bezbjednost hrane životinjskog porijekla i hrane za životinje životinjskog porijekla

Načela bezbjednosti hrane (opšte načelo, načelo analize rizika, predostrožnost, zaštita interesa potrošača, obavještavanje javnosti); uvoz i izvoz hrane i hrane za životinje;

opšti zahtjevi za bezbjednost hrane zabrana stavljanja hrane na tržište, utvrđivanje bezbjednosti hrane, zabrana stavljanja na tržište hrane za životinje, utvrđivanje bezbjednosti hrane za životinje, prezentacija hrane i hrane za životinje, sumnja u bezbjednost hrane i hrane za životinje, odgovornost subjekta u poslovanju hranom i hranom za životinje, sledljivost, obaveze subjekta u poslovanju hranom, obaveze subjekta u poslovanju hranom za životinje, sistem brzog uzbunjivanja i obavještanja; uslovi za stavljanje hrane i hrane za životinje na tržište; zahtjevi za higijenu hrane, analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke, obaveze subjekta u poslovanju hranom životinjskog porijekla, zdravstvene i identifikacione oznake, registracija objekata, odobravanje objekata, uputstva i vodiči za dobru praksu, informisanje potrošača o hrani, nutritivne i zdravstvene tvrdnje, oznake serije ili lota, aditivi, prehrambeni enzimi, ekstrakcioni rastvarati, prehrambene arome, materijali i predmeti koji dolaze u kontakt sa hranom, dodavanje vitamina, minerala i drugih supstanci hrani, hrana za posebne prehrambene potrebe, brzo smrznuta hrana, kontaminanti, hrana i sastojci hrane tretirani jonizujućim zračenjem, genetski modifikovana hrana ili hrana za životinje; posebna pravila za hranu za životinje zahtjevi za higijenu hrane za životinje, analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke, stavljanje na tržište i korišćenje hrane za životinje, stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne namjene, označavanje, prezentovanje i pakovanje hrane za životinje, tvrdnje, vodiči za dobru praksu označavanja, dodaci hrani za životinje, nepoželjne supstance u hrani za životinje, medicirana hrana za životinje, službene kontrole hrane i hrane za životinje metode i tehnike službene kontrole, sprovođenje službenih kontrola, procedure službenih kontrola, transparentnost i povjerljivost, metode i laboratorijska ispitivanja, uzimanje uzoraka; službene kontrole pri uvozu hrane i hrane za životinje kontrola na granici, službene kontrole hrane životinjskog porijekla i hrane za životinje životinjskog porijekla, postupak u slučaju sumnje, postupak nakon sprovedenih službenih kontrola hrane i hrane za životinje iz uvoza, postupanje sa hranom koja ne ispunjava zahtjeve, vraćanje i preusmjeravanje pošiljke hrane ili hrane za životinje; planovi kontrole višegodišnji planovi službene kontrole, monitoring, službeno sertifikovanje.

5) promet i upotreba veterinarskih lijekova

Promet i upotreba veterinarskih lijekova, promet lijekova, obilježavanje lijekova, inspeksijski nadzor.

6) inspeksijski nadzor i način vršenja kontrola

Načela inspeksijskog nadzora, načelo preventivnosti, načelo srazmjernosti, načelo javnosti, načelo samostalnosti, načelo zaštite javnog interesa, načelo istine, načelo supsidijarnosti; obaveze inspektora; ovlašćenja inspektora; obaveze i ovlašćenja u otklanjanju nepravilnosti; upravne mjere i radnje; dužnost legitimisanja; postupak inspeksijskog nadzora sadržaj inspeksijskog nadzora, vršenje nadzora bez prisustva subjekta kontrole, saradnju drugih institucija i stručnjaka, zapisnik o inspeksijskom pregledu, konstatovanje činjenica u toku postupka, potpisivanje zapisnika u toku inspeksijskog nadzora, inspeksijski pregled kod nepoznatog subjekta nadzora; rješenje, žalba, posebne radnje inspeksijskog postupka uzimanje uzoraka, postupak uzimanja uzoraka, pretpostavka saglasnosti, pobijanje rezultata analize, super analiza, troškovi analize, privremeno oduzimanje predmeta radi obezbjeđenja dokaza, obavezno oduzimanje predmeta, obaveza izdavanja potvrde o privremeno oduzetim predmetima, obaveza predaje oduzetih predmeta ili roba nadležnim organima, obezbjeđenje uslova za

privremeno oduzimanje predmeta, zabrana raspolaganja privremeno oduzetim predmetima, obaveza naknade štete subjektu nadzora, zabrana obavljanja djelatnosti; izvršenje praćenje izvršenja, administrativno izvršenje, izvršenje preko drugih lica, izvršenje novčanom kaznom, izvršenje neposrednom prinudom, izvršenja novčanih obaveza, troškovi izvršenja, odnosi inspekcijskih i drugih organa saradnju organa, hitnost postupka, dužnost obavještanja o ishodu postupka, troškovi inspekcijskog postupka.

Literatura

1. Zakon o veterinarstvu

- 1.1 Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu;
- 1.2 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje transmisivnih spongiformnih encefalopatija;
- 1.3 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence;
- 1.4 Pravilnik o prijavljivanju pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla koje se uvoze u Crnu Goru;
- 1.5 Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje vezikularne bolesti svinja;
- 1.6 Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje određenih bolesti životinja; Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit kopitara;
- 1.7 Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa živine i drugih ptica na avijarnu influencu;
- 1.8 Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla;
- 1.9 Pravilnik o uslovima za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca;
- 1.10 Pravilnik o maksimalno dozvoljenim količinama rezidua farmakološki aktivnih supstanci veterinarskih lijekova u proizvodima životinjskog porijekla;
- 1.11 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave *Echinococcus multilocularis* kod pasa;
- 1.12 Pravilnik o listi životinja i proizvoda životinjskog porijekla koji podliježu veterinarskim pregledima;
- 1.13 Pravilnik o bližim uslovima za promet živine za uzgoj ili proizvodnju;
- 1.14 Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla;
- 1.15 Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru;
- 1.16 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti plavog jezika;
- 1.17 Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza;
- 1.18 Pravilnik o zdravstvenim uslovima životinja za proizvodnju hrane i proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi;
- 1.19 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease);
- 1.20 Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom;

- 1.21 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti slinavka i šap;
- 1.22 Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa ovaca i koza na brucelozu;
- 1.23 Pravilnik o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla;
- 1.24 Pravilnik o klasifikaciji i postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda;
- 1.25 Pravilnik o načinu praćenja listerioze (zoonoze) u hrani životinjskog porijekla;
- 1.26 Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja;
- 1.27 Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*);
- 1.28 Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave klasične kuge svinja.

2. Zakon o zaštiti dobrobiti životinja

- 2.1 Pravilnik o bližim uslovima za promet živine za uzgoj ili proizvodnju;
- 2.2 Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi;
- 2.3 Pravilnik o načinu vođenja registra i izdavanju pasoša za kućne ljubimce;
- 2.4 Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti namijenjeni obuci pasa;
- 2.5 Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj pilića za tov;
- 2.6 Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju prevozna sredstva za prevoz životinja;
- 2.7 Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj koka nosilja;
- 2.8 Pravilnik o bližim uslovima za zaštitu životinja tokom klanja.

3. Zakon o identifikaciji i registraciji životinja

- 3.1 Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja;
- 3.2 Pravilnik o identifikaciji i načinu vođenja registara gazdinstva ovaca i koza i elektronske baze podataka;
- 3.3 Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka;
- 3.4 Pravilnik o načinu vršenja kontrole nad identifikacijom i registracijom ovaca i koza;
- 3.5 Pravilnik o načinu vršenja kontrole nad identifikacijom i registracijom goveda i
- 3.6 Pravilnik o identifikaciji i registraciji pčelinjih društava.

4. Zakon o bezbjednosti hrane

- 4.1. Pravilnik o načinu vršenja službenih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi;
- 4.2. Pravilnik o načinu vršenja revizije sprovođenja plana službenih kontrola hrane i hrane za životinje;
- 4.3. Uredba o higijeni hrane;
- 4.4. Uredba o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane;
- 4.5. Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porekla;
- 4.6. Uredba o vrstama supstanci koje se koriste za smanjivanje površinske kontaminacije sa proizvoda životinjskog porijekla;
- 4.7. Uredba o mjerama za sprječavanje trihinele kod ljudi;
- 4.8. Pravilnik o zahtjevima za sledljivost hrane životinjskog porijekla;

- 4.9. Pravilnik o oznakama serije ili lota hrane;
- 4.10. Uredba o aditivima koji se mogu koristiti u hrani;
- 4.11. Uredba o informisanju potrošača o hrani;
- 4.12. Uredba o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu;
- 4.13. Uredba o vrstama ekstrakcionih rastvarača koji se mogu koristiti za preradu sirovina i hrane;
- 4.14. Uredbu o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani;
- 4.15. Uredba o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište;
- 4.16. Uredba o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminenata u hrani;
- 4.17. Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminenata u hrani;
- 4.18. Uredbu o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani;
- 4.19. Pravilnik o monitoring rezidua u životinjama i proizvodima životinjskog porijekla;
- 4.20. Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog i sirovog mlijeka;
- 4.21. Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka za kontrolu nivoa mikotoksina u hrani;
- 4.22. Uredba o bližim zahtjevima za higijenu hrane za životinje;
- 4.23. Uredba o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište hrane za životinje;
- 4.24. Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja hrane za životinje;
- 4.25. Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja hrane za životinje na prisustvo genetski modifikovanog materijala;
- 4.26. Pravilnik o obrascu recepta za mediciniranu hranu za životinje i prpratnog dokumenta za mediciniranu hranu za životinje.

5. **Zakon o lijekovima**

- 5.1. Pravilnik o bližim uslovima i načinu utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje prometa veterinarskih lijekova na veliko;
- 5.2. Pravilnik o načinu i uslovima oglašavanja lijekova;
- 5.3. Pravilnik o sadržaju i načinu obilježavanja pakovanja veterinarskog lijeka;
- 5.4. Naredba o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima.

6. **Zakon o inspekcijskom nadzoru**

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izvršenim inspekcijskim pregledima.

**ZAPISNIK O POLAGANJU STUČNOG ISPITA
ZA
SLUŽBENOG VETERINARA**

Pred ispitnom komisijom za polaganje stručnog ispita za službenog veterinara, obrazovanom Rješenjem Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, broj: _____, od __/__/__ godine, u sastavu:

_____

_____

Stručni ispit polaže:

_____ iz _____
(ime, ime jednog roditelja, prezime) (ulica i mjesto stanovanja)

rođen/a _____ sa završenim

_____ (nivo i kvalifikacije i zanimanje)

zaposlen/a u _____, kome je polaganje stručnog ispita odobreno Rješenjem broj: _____, od __/__/__ godine.

Stručni ispit polaže _____ put.

Stručni ispit je polagao/la __/__/__ godine, u _____, sa početkom u ___ časova, po pojedinim oblastima, i to:

1. _____	2. _____	3. _____
4. _____	5. _____	6. _____
7. _____	8. _____	9. _____
10. _____	11. _____	12. _____

Kadindat je odustao od započetog polaganja stručnog ispita (označiti sa X) DA NE

Poslije završenog stručnog ispita, Komisija je utvrdila uspjeh kandidata:

OCJENA USPJEHA(označitisa X)

ZADOVOLJIO

NIJE ZADOVOLJIO

Stručni ispit završen u _____ časova.

Sekretar komisije,

Predsjednik komisije,

_____

_____

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove

Na osnovu člana __ Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za službenog veterinara („Službeni list CG“, broj __/__), Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove izdaje

UVJERENJE O POLOŽENOM STUČNOM ISPITU
ZA
SLUŽBENOG VETERINARA

_____ iz _____
(ime, ime jednog roditelja, prezime) (mjesto stanovanja)
rođen/a sa završenim
_____

(nivo i kvalifikacije i zanimanje)

položio/la je

STRUČNI ISPIT ZA SLUŽBENOG VETERINARA

Broj:

U Podgorici, _____ . godine
(datum izdavanja uverenja)

MP

_____
MINISTAR